

Zakaj zahtevajo prodajalci živila? Danes je pač tako. Pred vojno smo dobivali iz inozemstva velika množina živila, večinoma vso obleko, meso, živilo in surovine itd. Sedaj pa smo le samo na sebe navezani ter moramo le od tega živeti, kar nam pač daje domačija. Iz Amerike smo dobivali surovine, a sedaj je „meja“ zaprta; v posebno veliki množini pa smo dobivali tkanin, ki pri nas ne rastejo. Zdaj trgamo le še platno, ki smo ga dobili pred svetovno vojno. Ljudje vedno trgajo in vedno kupujejo, zaloge v prodajalnah pa se vedno bolj nižajo in zgodilo se bo, če ne bo kmalu miru in si ne bomo sami pomagali, da bomo igrali ulogo Adama, ki se je skrival po raj.

Če vedo tudi prodajalci in tudi to vedo, da, ko ne bo zadnje reči več v prodajalni (vsega že zmanjkuje), bodo morali iti s trebuhom za kruhom. In zato pa svoje blago le zamenjujejo, blago za blago, za denar pa dajo le malo ali pa nič. Blago se bo porabilo. V resnici bi morali hoditi potem nagl, ko bi si ne znali in ne mogli pomagati sami. Samopomoč nam je edina rešitev. Ni drugega sredstva, kakor da pe vzgledu naših pračedov začnemo sami pridelovati — platno iz lanu in konoplje.

Po nekaterih krajih je to še vedno v navadi; drugod so pa ljudje to pozabili in opustili. Pozabili so prestiti, tretji itd., še saditi ga ponekod ne znajo. Treba se nam bo na novo učiti; kar pa menda ne bo pretežavno, ker to ni toliko umetnost. Preskrbimo si seme ter začnimo takoj pomladi s to novo kmetijsko panogo. Na tujo pomoč se še zdaj ne smemo zveliko zanašati.

Razne politične vesti.

Dr. Korošec pri regentu Aleksandru. V soboto se je regent Aleksander vrnil v Beograd. Zvečer ob 7. uri je sprejel v posebni avdienci podpredsednika ministrskega sveta dr. Korošca. Nekoliko poprej je pa sprejel predsedstvo narodnega predstavništva dr. Pavloviča, dr. Ribara ter Slovence dr. Jankoviča, ki mu je izrazilo prošnje za slovesno otvoritev seje narodnega predstavništva za nedeljo dne 16. marca. Ob priliki regentove vožnje iz krajevega dvorca v predstavništvo je delalo regentu špaliar mnogobrojno vojaštvo z godbami na čelu. Godbe so igrale srbske, hrvatske in slovenske pesmi.

Zapisnega poslancev Narodnega predstavništva. V četrtek, dne 13. marca, se je vršila v Beogradu slovesna zapisnega poslancev Narodnega predstavništva. Poslanci so bili zapriseženi v treh skupinah, ločenih po veroizpovedanju. Katoliške poslance je zaprisegel na priprosti način beograjski katoliški župnik Wagner, pravoslavne Proto Božič, muslimanske pa muslimanska hodža Zekerija.

Najzanimivejša seja Narodnega predstavništva. Najzanimivejša in najživahnejša seja Narodnega predstavništva je bila ona dne 13. marca, ko se je zborniški predsednik spominjal naših zasedenih ozemelj in mest Celovca, Gorice, Trsta in Reke ter zahteval njih priklonitev k Jugoslaviji. Vihar ploskanja in živijo-klicev je zažnel po dvorani, ko je predsednik zaklical: „Živel jugoslovanski Trst, Gorica, Celovec, Reka! Izgubiti ne smemo ne ene slovenske vasice in ne pеди slovenske zemlje!“ Vsa zbornica je izrazila neomajno voljo, ohraniti vse naše jugoslovansko ozemlje neokrnjeno. Ta seja je bila med ysemi dosedanjimi najzanimivejša.

Slovesna otvoritev Narodnega predstavništva. V nedeljo dne 16. marca predpoldne je bila v Beogradu slovesna otvoritev Narodnega predstavništva. Regent Aleksander je prebral prestolni govor, v katerem je slovesno naglašal državno edinstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev ter odločno voljo našega naroda, da dobi vse ozemlje, za katerim biva.

Interpelacije slovenskih poslancev. V sejah Narodnega predstavništva dne 12. in dne 13. marca je podal dr. Hohnjec interpelacijo glede izzivajočega bivanja laške vojaške komisije v Mariboru (interpelacijo priobčimo na drugem mestu) ter interpelacijo koroškega poslanca Smodeja po združenju Banala, Baške, Medžimurja, Prekmurja, Dalmacije, Istre, Primorske, Trsta, solonske Goriške ter slovenskega Korotana s Celovcem in Beljakom v eno državno telo — v Jugoslavijo. Interpelacija poziva zunanjega ministra, da stori vse potrebne korake za združenje vseh slovenskih ozemelj.

Italijanska komisija v Mariboru. Iz Beograda se dne 13. marca poroča: Danes je član Jugoslovanskega kluba dr. Hohnjec stavil sledečo interpelacijo na ministrskega predsednika: V Mariboru se je zadnji čas mudila italijanska vojska delegacija, koje nastop je bil tak, da je vzbudil med slovenskim prebivalstvom v Mariboru in okolici nepravično nezadovoljnost, kajti delegacija je osten tativno simpatizirala z Nemci in kazala neprikrito mrzljivo zoper stremljenja troimenskega naroda SHS, vsled česar je bil opeževan mir in red v naši državi. Zunanjega ministra se vpraša, od koga je bila poslana imenovana laška komisija v Maribor in ako je vlada voljna ukreniti vse potrebne da v bodoče take delegacije ne bodo s svojim nastopom vznemirjale jugoslovanskega naroda?

Bivši cesar Karel pride na Slov. Štajer? Po Dravski dolini kroži sledeča vest, katere bilešino kot zgodovinarji: Te dni se je mudil na Danaju neki znani gospod iz Dravske doline. V neki kavarni je slučajno naletel na nekdanjega cesarja Karla, ki je listal po drebnji knjižici. Prisedel je k njemu ter sta se prav po domače razgovarjala. Karel je priznal, da se mu ne godi prealabo, pač pa ga muči dolg čas. »Ravnokar pregledujem svoj zapisnik«, je rekel. »Tu vidim, da sem se dolga vrtniti obiske nekaterim gospodom, ki se me počastili svoj čas v družbi ptujškega Ornika. Ker imam dovolj časa, bom vrnil prihodnje dni obiske in sicer Janežu na Gostini, Draksterju na Muti in Šrotu pri Sv. Primežu. Prosim, povejte gospodom, naj me pričakujejo ter mi pripravijo kako klobasico. Zdej se bomo lahko kaj več pogovorili, kakor takrat; saj imam dovolj časa, kar sme vsi odstavljene. Pozneje pridejo še drugi gospodje Ornikovi prijatelji na vrsto. Nekaj mesecev bom še potreboval, predno vse obiščem. Pa saj imam čas.«

Ornigovo premoženje pod nadzorstvom. Predsedništvo deželne vlade za Slovenijo je z odlokom od dne 10. marca 1919. št. 1288 dalo na podlagi § 1 naredbe z dne 30. decembra 1918, št. Ur. I. pod nadzorstvo vse premoženje, podjetja in zemljišča Jož. Orniga iz Ptujja ter imenovala v svrhu izvršitve te odredbe za nadzornika odvetnika g. dr. Ivana Formevca. Zoper to odredbo ni nobene pritožbe.

Tabor v Makolah. V nedeljo, dne 16. marca, se je vršil v Makolah pri Poljčanah velik shod Slov. Kmetijske Zveze. Osnovala se je župnijska strankna organizacija. Shoda se je udeležilo veliko število našega ljudstva iz domače in sosednjih župnij. Krajevni odbor SKZ se je tako-le sestavil: predsednik Lj. Novak; odborniki: Marko Krajnc, Jakob Kotnik, M. Hajšek, Frane Prapor, Marija Klajnšek, Jakob Skrbiš, Jurij Skala, Janez Ferleš, Martin Kovačič, Uroš Černoga, Janez Galun in Anton Babšek. Na shodu so govorili: župnik Medved iz Laporja, urednik Žebot iz Maribora, stavbenik Trbova, posestnik Pivo iz Kočnega ter domačins Finžgar in Prapor. Sprejela se je ostra resolucija proti zasedenju našega Primorja, Gorice in Trsta po Italijanih. Raje gremo zopet v boj, nego bi pustili svoje mile brate Primorce v suženjstvu. Ves zbor je odločno in glasno pritrjeval. Moški pa so stiskali pesti, češ: Lah nam ne bo in ne sme ugrabiti našega morja in naših zalih primorskih pokrajin, ki jih je Bog izročil Slovanom v oskrbo! Stavbenik Trbova, ki so ga bili Nemci izgnali iz Nemške Avstrije, je zahteval, naj se severna meja bolje zastraži, da Nemci ne bodo mogli utihotapljati naša živila v svojo lačenbergarijo. Narod, ki tako negramne postopa z nami, pač ne zasluži, da bi jedel naš kruh. Pivo iz Kočnega je priporočal, naj se otreseme nemških zavarovalnic. Zavarujemo se pri edini slovenski zavarovalnici, pri „Vzajemni v Ljubljani“, ki ima po vseh župnijah še svoje zastopnike. Glavni zastop pa je v Celju (Breg). Domačin Prapor je zahteval, naj se tujeem, posebno pa nemurjem, odvzamejo razne koncesije. Pred in po shodu je pevski zbor zapel dve pesmi. Shod se je vršil mirno in dostojno.

Okrajna organizacija SKZ v Smarju se je zasnova dne 15. marca. Odbor je sledeče sestavljen: Ivan Bohaneč, predsednik; Josip Stoklas, podpredsednik; Anton Veranič, tajnik; Vinko Munda, blagajnik; odborniki: Gobeo Miha, Zelič Mat., Paliz Jakob, Močnik Frane, Meličan Valentin, Veržič Frane, Strašek Matevž in Vražko Jakob.

Glas iz Posavja. V Sevnici je imela stranka JDS dne 9. t. m. javno politično zborovanje. V organizacijski odbor te stranke so se izvolili tudi nekateri pristaši naše stranke. Dužno je, da se nekaterim dopade skakati iz tabora v tabor. Z druge strani pa je to skoro opravičljivo, če se opažuje malomarnost, ki vlada v naših krogih v Posavju. Nobenih shodov, nobenega gibanja, prav nobenega zanimanja za politično in organizatorično delovanje. Bi bilo treba ustanoviti okrajne in župnijske organizacije SKZ, a nihče se ne zgane.

Socialni demokratje na Brešnjevem pri Slov. Bistrici. Dne 16. marca po rani maši so Brešnjevski socialni demokratje, oziroma železničarji, in nekateri Štajerčijanci imeli svoj shod. Napravili so shod po predvečer, da hočejo izvoliti odbor, kateri bi moral pri višjih oblastvih posredovati za razne potrebe, katere sedaj manjkajo kmetovalcem in sploh vsem, n. pr. petrolej, vžgalice, kvas, sladkor in sploh živež. To je pa bila samo pretveza. V resnici je vsak socialdemokratski brat udrihal po Srbih in Jugoslovijci. Najgrše besede ali sploh zelo nemarne besede je imel Brašič iz Leskovca. Ti ljudje hočejo imeti republiko. Ti sedaj ne vidijo, koliko se trudi naš regent Aleksander, da bi bile življenjske razmere našega ljudstva boljše kot so bile poprej in da bi se naša država razširila in bila mogočna. Ti ljudje ne pomislijo in ne poznajo sveta, da so prebivalci na Danskem, Nizozemskem, Norvegijski, Švedski, Belgiji, na zelo visoki stopnji, da imajo zelo dobro gospodarstvo, a so zadovoljni s svojimi kralji. Svoje hudobne misli proti Jugoslovijci in Srbom so si izrazili v Kresničkovi gostilni.

Tedenske novice.

Naročnikom. Današnja številka »Slov. Gospodarja« smo nameravali izdati na 8 straneh. Imeli smo že tudi dovolj stavka. V sadnjem hipu pa se nam je zgodila pri stroju nezgoda, tako da nam pri najboljši volji ni megeče izdati list na 8 straneh. Najni inserati pridejo v peškevo Stražo.

Nevarno je zbolel č. g. Vid Janžekovič, župnik v Svečini. Pripraveča se sebratom v memento!

Zahvalno romanje. Od več strani prihajajo na SKZ vprašanja, ali bi ne bile megeče prirediti letos kakšnega skupnega romanja, ki je pri našem ljudstvu tako priljubljeno. Vsem tem odgovarjamo, da ima SKZ namen, kakor hitro megeče prirediti veliko skupno zahvalno romanje. Seveda se še sedaj takšne razmere, da ne moremo določiti ne časa in ne kraja, kdaj in kam bi se romanje vršile. Kakor hitro pa se razmere poboljšajo in se nam posreči dobiti poseben vlak, bomo romanje pravečasno naznanili v naših listih.

Novo izobraževalno društvo. V Solčavi se je zadnje nedelje, dne 2. marca ustanovilo izobraževalno društvo. Društvo je pristopilo 77 udov. Oklenimo se vsi Solčavani tega keristnega društva, izvršujoč dr. Kreka testament: »Vi vsi, ki ste seme izkrvavelega narada, mislite le eno: kako boste združili vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vse svojo ljubezen in vse svoje srce posvečevali naši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje.«

Jugoslovani! V dan. štev. nudimo našim Jugoslovanom seznam v Mariboru in okolici se nahajajočih slovanskih podjetij. Za precejšnje število je naših narodnih podjetnikov, a vendar nam še manjka mnogo strok. A tudi te bodo časoma prirasle. Vsak našinec se teraj zanaprej naj ne le zaveda, da je Jugoslovian, ampak naj smatra tudi kot dolžnost, da je treba v prvi vrsti, ako hoče svoje dolžnost docela izpolnjevati, podpirati domačo trgovino in obrt. Le na ta način postane naša država tudi v trgovini in industriji močna, kar nam je predvsem za obstanek in procvit neobhodno potrebno. Naši trgovci in obrtniki, stavili so si za dolžnost ne le nuditi svojim edjemalcem dobre blage, ampak tudi smerne cene. Na razpolago je cenj. uradom in občinstvu še večje število teh se znamov ter se dobe pri imenovanih trgovcih ali pa pri Slov. trgov. in obrt. društvih v Mariboru.

Kako smo slovenski fantje zavzeli Soboto. Iz Sobote ob koroški meji nam pišejo dne 12. marca 1919: Bilo je rano zjutraj dne 12. marca, ko smo prikerakali blizu Sobote, da vržemo Nemca iz tega kraja, ki so ga zahrbitno napadli in zasedli. Pripravili smo se za napad nemških tolp. Naenkrat dobimo pozdrav s sviačenkami in morali smo par korakov nazaj. Tedaj smo se pa obrnili po drugi strani in smo jih tako prekanili, da smo prikerakali čisto blizu teh grdnov. Tedaj smo pa začeli s stahozitnim ognjem strojníc in pušk. Odgovarjali so z zelo hudim ognjem, še celo šrapnelov so nam poslali iz daljave. Pa slovenski fantje se nismo ustrašili. S korajžjo smo planili »Hura«-klici proti njim. Korajžni Nemci so se spustili v divji beg, da jih naenkrat ni bilo nikjer videti. Izgub nismo imeli nikakšnih, trije so bili ranjeni. Nemci so pa pustili tri mrtve in več ranjenih. Pozdrave pošiljamo slovenski branitelji: Franc Korpar od Sv. Lenjta pri Veliki Nedelji v imenu vseh.

Dohodninski davek v revnih Haložah. Vse kar je prav! Kaj pa ptujška davčna oblast dela z ubogimi Haložani, to je pa že od sile. Ubogi posestnik, ki nima pod milim Bogom drugega, kakor svoje male goričke; toda polno kočo strganih in ubegih otrok, naj plača 200—300 kron dohodninskega davka? Še svojih otrok ne more v šolo poslati, ker jih radi draginje ne more obleči, zdaj se od takih rev žev zahtevajo dohodninski davek. Seveda se zmiraž pošiljajo kakor nekdanj v blaženih časih samonemški Zahlungsauftrag, da bi ja nihče ne razumel ter take zamudil rok priziva. Koliko jih je, ki niti ne vedo, kaj to pomeni »Zahlungsauftrag«. Take »Zahlungsauftrage« nam pošiljate namesto soli in petroleja? Slaba tolažba!

Roparski napad. Dne 12. t. m. po noči je prišlo okrog sedem oboroženih roparjev pred hišo pos. Fr. Bratuša v Goričaku pri Zavrču, ki so začeli z čebelim železnim drogom odpirati hišna vrata. Prestrašeni domači se vzbudijo ter začnejo kričati, nato so začeli roparji skozi okno streljati. Nekaj roparjev je skočilo skozi okno v hišo, ter kričalo: »Kje so denarji«. K sreči so domači pri stranskih vratih zbežali iz hiše. Ubogemu posestniku so roparji pobrali vso obleko in živila. Še tisto noč so

odprli par pivnic ter pokrali vino. Nadodelci so najbrž cigani iz bližnje Hrvatake.

Shodi in prireditve.

Prihodnje nedelje, dne 23. marca t. l. se vršijo sledeči shodi in prireditve: V Št. Jurju ob juž. žel. po rani sv. maši v kat. domu shod Kmečke Zveze. Govorita urednika Arlič in Žebot. Popoldne po večernicah občni zbor Izobraževalnega društva ja Orla. — V Črešnjevou pri Slov. Bistrici po večernicah v šoli shod Kmečke Zveze. Govornik iz Maribora. — Pri Mali Nedelji po rani službi božji poučno zborovanje kmet. podružnice v šoli. — Pri Sv. Križu na Murakem polju ob treh pri Kosi ju zborovanje Kmetijske podružnice. — V Marenberku ob 11. uri pri Sv. Janezu občni zbor Mladeniške in Dekliške Zveze. Govori Vlado Pušenjak. — V Laškem trgu občni zbor Izobraž. društva po rani sv. maši kaplanji. — Dobrna 23. t. m. je ustanovni shod SKZ za Dobransko občino v hotelu Union ob treh popoldne. Sominšljani, pridite vsi. Bomo tudi ugovarjali proti priklepitvi Trsta, Reke, Pulja in Gorici k Italiji. —

Na praznik M. D., dne 25. marca: Brezno ob Dravi: ljudski shod K. Z. za domačo in osrednje župnije. Urednik Žebot in drugi. — Koprivnica pri Rajhenburgu: po večernicah občni zbor Bralnega društva v šoli. Ustanovitev Dekliške Zveze. — Ptuj: ob 1. uri popoldne v Narodnem domu ustanovni občni zbor Zveze gasilnih društev za ptujski okraj. Udeležo se naj zborovanja tudi ssa društva, ki so bila dosedaj članice nemške zveze v Gradcu. — Brezno ob Dravi: Ljudski shod za Remšnik, Javnek, Kaplo, Pottenberg, Janževrh in Kosjivrh bo v Breznu 25. t. m. po sv. maši ob polu 10. uri dopoldne pred cerkvijo.

Gospodarske novice.

Podravska podružnica gospodarskega društva. Dne 27. februarja t. l. vršilo se je v Mariboru ustavno zborovanje »podravske podružnice gozdarskega društva«, na katerem se je volil sledeči odbor: Predsednik Viktor Glaser, Ruše, tajnik ing. Janko Urbas, Maribor, blagajnik Robert Premarstein Maribor; odborniki: Marko Kapua p. d. Žigert, Bajtina, ing. Franjo Pahernik, Vuhred, Ferdinand Kac, Šmartno pri Slovengradcu in Franc Kelenc, Ljubno. Z ozirom na nujnost pravične rešitve agrarne reforme sklical je odbor 9. t. m. v Maribor prvi redni občni zbor podružnice, katerega so se posebno mnogoštevilno udeležili gozdni posestniki z Pohorja. Ing. Pahernik je govoril o pomenu agrarne reforme v splošnem, posebno pa za kmetškega gozdnega posestnika. Nameravana reforma pri gozdni posesti se mora izvršiti le tam, kjer se čuti za to potreba in pa tako, da se produkcija gozdnih pridelkov poveča, ne pa otežkoti ali celo onemogoči. O važnosti združništva, posebno za mala gozdna posestva je govoril ing. Urbas. Pri splošni zelo živahni debati se je sklenilo delati na to, da se čimprej združijo vsi kmetški gozdni posestniki v gozdarskem društvu, ker le tako se bode pri nameravani reformi na merodajnem mestu vplival tudi glas gozdnega posestnika — kmeta. Predsednik Glaser prečita sledečo resolucijo, ki se naj vpošlje na ministarstvo za šumarstvo in rudarstvo v Beogradu in pa predsedništvu deželne vlade v Ljubljani. Na prvem občnem zboru podravske podružnice gozdarskega društva zbrani gozdarji posestniki iz slovenskega Štajerja in Korotana se enoglasno pridružujejo sklepu, katerega je stavilo o izvedbi agrarne reforme osrednje gozdarsko društvo v Ljubljani. Rešitev te reforme v smislu stavljenih predlogov je za obstoj naših gozdov in za uspešen razvoj naše mlade lesne industrije življenjske važnosti. Povdarja se, da je predvsem upravičena razlastitev gozdnih posestev, katera se nakupele vojni dobičkarji v spekulativne namene in katerih ne oskrbujejo sami.

Plačevanje sena in slame, ki je bila oddana že za staro državo, se prične ta mesec. Zadruga Zveza v Celju bo v smislu pogožbe, katero je sklenila dne 5. marca 1919 z graško Poslovalnico krmili (Futtermittelstele) izplačevala po seznanah in v imenu te poslovalnice potom poštnih nakazil oddano krmo. Ker je vseh strank okrog 5000, ki imajo dobiti okrog 3/4 milijona kron, bo trajalo izplačevanje nekaj tednov. Stranke dobe, kakor povedano, svoj denar domu, vsled česar naj ne hodijo po denar osebno v Celje ali nas zaaj opominjajo, ker nas ustmeno in pisмено občevanje s strankami le zadržuje. Prosimo tem potom vse urade in korporacije, da ljudi o vsebini tega naznanila podučijo. Zadruga Zveza v Celju.

Kmetijske zahteve. Kmetijska podružnica v Št. Nju pri Velenju je imela dne 16. februarja dobro obiskan sestanek v svrhu naročila medre galice. V začetku je načelnik orisal v glavnih potezah položaj kmetijstva, na kar so bili soglasno sprejeti naslednji predlogi: Kmetovalci, združeni v kmetijski podružnici Št. Nju pri Velenju, zahtevajo: 1. od pravo vnovčevalnice za živino ter prosto predajo ta prost nakup živine. 2. Otvoritev živinjskih sejmov vsaj za poskušajo. 3. Dokler obstoji vnovčevalnica, naj se živina ceni doma, ne pa še le pri tehtnici. 4. Strogo nadzorovanje mesarjev glede cene in odpošiljanje mesa. 5. Sklicanje deželnega zbora za Slovenijo v Ljubljani. 6. Sprejeti predlogi se pošljejo deželni vladi za Slovenijo in okrajnemu glavarstvu v Slov. Gradcu. — Medre galice se kmetovalci naročili za 2694 kron.

Sadna drevesca. Več tisoč izbornih sadnih drevesc ima na prodaj: Gajšek, Šmarje pri Jelšah.

Vinskega davka ni treba plačati. Nemškoštajerski deželni urad za viški davek se vedno sili naše ljudi k plačevanju vinskega davka. Grozi jim celo s sodnijo. Še enkrat opozarjamo, da ni treba od nas prav nikomur plačati v Gradcu vinskih doklad. Dotične nemške dopise vrzite v peč ali pa jih vrnite s pripombo: Nemci si sami plačujte svoje davke in dolgove! Pustite nas Slovence pri miru!

Pomladno delo na deteljstvih. Kakor travnike, take je treba tudi deteljstva obdelovati. Vsako pomlad naj se deteljšče prevleče z brano, da se iz trebi plevel, zemlja sama pa površno zrahalja. Ko bi se nemška detelja pri nas redno obdelala z brano, bi se ne nagnezdila tako hitro trava in detelja bi lahko več let trpela. Poravnati je tudi krtime na deteljstvih zato se travniška brana na deteljstvih priporoča. Istotako je z deteljščjo pobrati vse ka menje.

Ozimno žito je letos povsod izborno prezimilo. Sedanje toplo vreme zelo prija zimskim in pomladanskim setvam, ki so v suhih legah tudi že po večini v zemlji. Na sadno drevje pa je sedanje tople vreme slabo vplivalo. Popki se že razvijajo. Ker pa še bo skoraj gotovo prišel mrz, se kmetovalci upravičeno bojijo, da bo s sadjem letos slabo.

Uradne cene za klavne goveje živine. I. Voli: 1. vrsta 4.50 K, 2. vrsta 4 K, 3. vrsta 3.75 K, 4. vrsta 3.50 K. II. Krave: 1. vrsta 4.10 K, 2. vrsta 3.70, 3. vrsta 3.50 K, 4. vrsta 3.30 K. III. Biki in telce: 1. vrsta 4.30 K, 2. vrsta 4 K, 3. vrsta 3.75 K, 4. vrsta 3.40 K. Teleta od 5 do 6 K. — Vnovčevalnica v Ljubljani plača k temu še 1.50 K dodatka za 1 kg žive teže.

Kako je sedaj z oddajo goveje živine. Pelagoma se oo oddaja živine odpravila. Za sedaj pa se ostanajo v Sloveniji uradna določila glede oddaje goveje živine v veljavi. Vsaka občina mora oddati določeno število goveje živine vnovčevalnici. To število pa je majhno. V mariborskem okraju n. pr. je treba povprečno oddati vsaki občini na mesec samo 1 komaš Mesarji si sicer smejo sami nakupovati potrebno živino, a le z dovoljenjem oblasti. Nakupovalce mora mesar obvestiti, kje je kupil živino. Nakupovane plemenske živine je prosto in si torej sme kmet za lastno potrebo kupiti plemensko živino. Mesarjem in prekupcem je prepovedano tržiti z živino.

Klasiifikaciji konj morajo priti letos izjemo ma tudi vsi garjevi konji, ce tudi bi bili po uradnih živinozdravniških kontumacijani. Tako nam poroča ljubljanska evidenca. Napram bojazni, da bi se tudi še zdravi konji nalezili boleznim od garjevih, nam zagotavlja živinozdravnik Hinterlehner, da je storil že vse korake, da se zdravi konji ne bodo okužili.

Prepoved izvoza konj. Deželna vlada za Slovenijo je v svoji seji dne 14. febr. t. l. sklenila, da se izvoz konj iz ozemlja Slovenije prepove do dovršenega pregleda ali klasiifikacije konj. To a bilo potrebno posebno z ozirom na dejstvo, ker se vojaški konji zanesli v naše kraje konjske garje, ki so se že silno razširile. Ne gre torej da bi se dopustilo s to živino prost promet izven Slovenije, ker bi se potem ta bolezen razširila še v druge kraje, kjer je še nimajo. Razven tega se ponovno opozarja vse konjerele in posestnike konj v njih lastnem interesu, da je strogo prepovedana vsaka kupčija s konji, ki so bili last bivše avstro-ogrške armade. Oškodovani bodo kupci, ker se na profipostavne kupčije ne bo oziralo, proti prodajalcem se bo pa uradno postopalo.

Dopisi.

Maribor. Pozdraoni večer srbskemu in hrvatskemu vojaštvu. Mariborsko slovensko občinstvo in vojaštvo priredi v soboto, 23. t. m. ob 6. uri zvečer na čast srbskim in hrvatskim častnikom pozdravni večer s koncertom in pogoščanjem. — Značaj prireditve bo resnim pvlitničnim razmeram primeren — resen. Radi pomanjkanja prostora je število vstopnic omejeno. Vstopnina za osebo za koncert in pogoščanje zdaša 30 K. Kdor želi vstopnico, se naj obrne na g. prof. Marina, Sednjska ulica 23.

Sv. Miklavž pri Hošah. Obč. urad potrjuje, da je Konrad Breznik smiraj bil pri vojakih in se ni odtegnil vojaški službi, kakor je vojaška oblast objavila v Slovenskem Gospodarju. Pomota je bila pri tem, ker se je on javil najprej v dragonski vojašnici, drugi dan pa pri SH3 stralskem polka št. 26 in je še sedaj tamkaj.

Hoče. Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da g. Pfeifer ni bil zraven pri izgredih dne 23. svečana.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Dne 2. marca smo pokopali pridnega in skrbnega Pekarjevega viničarja Antona Maher, ki je 12 let zvesto služboval pri našem županu. Star je bil 60 let. Dasi ravno pripravil mot, vendar je bil »pismouk«, da mu ga ni bilo para. Sv. pismo je zaal z lakote razlagati. N. p. v m!

Sv. Lenart v Slov. gor. Mladeniška zveza, od sek tukajšnega kat. bral. društva, je imela minule nedelje, dne 9. sušca svoj občni zbor. Veliko navdušenje in zanimanje za Zvezo vlada med fanii naše župnije, ker se je oglasilo nad 20 novih udov. Zveza bo imela svoje mesečne poučne shode. Enoglasno se je sklenilo, da se v najkrajšem času ustanovi tamburaški zbor in odbor za prireditve narodnih slavnosti. Želimo obilo blagoslova in meštete vstrajnosti!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Shod SKZ. dne 9. marca so je sijajno obnesel. Predsedoval mu je župan Nemec. Govorila sta Vlado Pušenjak in Dr. Novak. Prvi v političnem in gospodarskem položaju, drugi o organizaciji strank.

Veržej. Shod SKZ. dne 9. marca je bil dobro obiskan. Predsedoval in sprejel ga je vodil gosp. nadučitelj Šprager. Govorilo so dekan Ozmeč, Pušenjak Jak. Rajh in Dragotin Novak.

Sv. Martin pri Vurbergu. Dne 5. marca t. l. je umrl, previden s sv. zakramenti v vojaški bolnišnici v Martin Jakolič v 25. letu svoje starosti. Bil je dolgo na ruskem in potem na italijanskem bojišču, kjer je prišel v italijansko vojno ujetništvo v katerem je bil skoro dve leti in je tamkaj ne varno zbolel. V Italiji je bil čez eno leto bolan. Teško bolnega so ga poslali na njegovo prošnje v domovino. Na njegovo željo so ga prepeljali iz Maribora na materin dom. V nedeljo, dne 9. marca se je vršil pogreb, kakoršnih še tukaj malo pomnimo. Naj počiva mirno v domači zemlji!

Obriž pri Središču. Dne 20. januarja t. l. je v mariborski bolnišnici umrla dobra in blaga žena Terezija Reich, roj. Modrinjak, v starosti 32 let, po kratki, mučni boleznii, sprevidena s tolažili za umirajoče. Pokojnica si je šla iskat zdravja, a ni ga našla, vzela jo je neusmiljena smrt. Pogreb se je vršil dne 22. januarja na Pobreško magdalenske pokopališče. Naj v miru počiva!

Na Muto je bil prišel 7. t. m. naš ljubljenc in naš ponos general Maister. Ogledal si je tamonjno posadko in se zglasil tudi v Ciril Melodovi šoli, kjer je vzradoščen naši obmejni mladeži spregovoril nekaj navduševalnih besed. To vam je docela drugačen gospod, kakor so pa bili prejšnji avstrijski generali, ki so si mislili, da so še nekaj kilometrov pred Bogom.

Ljutomer. Dne 3. marca je umrl Vido Štiberc, kmet na Cvenu, spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče. Priporočame pokojnega v molitev!

Pleterje. Na gostiji Peršuh-Drevenšek se je nabralo za mariborsko dijaško kuhinjo 103 K.

Sv. Lovrenc na Dr. polju. Dne 24. febr. se je poročil brat kaplana na Dolu pri Hrastniku, Ant. Safošnik z mladenko Barbaro Goljat iz Mihovc. Na svatbi se je nabralo 110 K za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Novoporočencema na mnoga leta!

Ljutomer. Dne 5. svečana t. l. je padel v bližini Radgone junaške smrti, zadet v prsi, priden mladenič Alojzij Ozmeč iz Krapja, v cvetu svojega življenja, šele 23 let star. Padli junak je bil neprenehoma od meseca aprila 1915 v raznih bojnih črtah, v Galiciji in dvakrat proti verolomnemu Lahu. Četudi je bil prej trikrat ranjen, je vendar še sel z velikim ponosom za našo lepo in mlado Jugoslavijo na brambo, za katero je žrtvoval še svoje življenje. Pokojnik je bil zelo zaveden mladenič in lepoga vedenja. Vsakdo ga je ljubil. Svoji mater-vdovi je bil možna opora v najhujših časih. Zlasti je še stavila nani edino upanje, ko že več let od svojega starejšega sina iz ruskega vojneva ujetništva ni več slišu. Naj tolaži ljubi Bog zavajočo mater in sestri z zavestjo, da je padel za naše ožje domovino! Naj mu be domača zemljica lahka!

Sv. Lovrenc v Slov. gon. Tukajšnja kmetijska podružnica vpraša javno okrajno davčno oblast v Ptuj, na kakšen način in na kateri podlagi predpisuje kmetovalcem tako visok dohodniški davek. Ki gre do ogromne dohodnine 60.000 K? Posebno hoče mo vedeti, v koliko se predpis davka krije z gotovim dejstvi, ali pa opira le na ovažuška zaupniška poročila. V drugih davčnih okrajih predpisi dohodni-

ninskega davka niso nižje tako visoki, oziroma na splošno nepoznani.

Dobrna. Vsem povejmo, kaj smo ušali storiti: vsen zdrob ki ga je kmetijska podružnica dobila za prečišče, smo dali v mlin ter moko razdelili! Vse prošnje, da naj nam nakažejo meke so brez uspešne. V Ljubljani debiš 1 kg bele moke na osebo, za pecivo! — Tam tudi dobiš vžigalnice, pri nas pa mora vedno v pači gorati — ogenj. »Našim« trgovcem Schamperl in De Tema se pa ne ljubi za take drobnarije skrbeti, sja nas med vojsko preveč ogulila. Že prav!

Dobrna. Če se kje zanimajo za agrarne reforme, se moramo posebej na Dobrno, kjer izmed 2000 prebivalcev živi 1600 ljudi ob milosti aprovizacije, ker so siromašni bajtarji. Upravičena se nam zdi zahteva, da se tuji pri nas dajo pod državno nadzorstvo veleposestva 100 ha in ne le 300 ha obsejna, saj bo povsod v celi državi ista mera. Javnost naj izve, katera so ta veleposestva da se bo pimirila. Pomlad je tu Nebdelane njeve veleposestev, ki so že pod nadzorstvom ali tudi ne, naj se na pritisk pristojne oblasti daje revne mu ljudstvu za te leto v najem in v obdelavo. K nemškimi graščakom Galle, Goll, Gutteneg ljudstvo ne gre delat, ker jim plačujejo slabše kot tlačanom; sami graščaki pa ne obdelujejo, ker ne rabijo. — Ljudstvo pa bo obenem tudi pokazalo, če ima res voljo, obdelovati zemljo in če je vredno velike in važne agrarne reforme. Naj ne bo ta klic zastoj, ker ljudstvo je pazljivo.

Dobrna. Z veseljem smo sprejeli vest, da je g. Janškovič imenovan upraviteljem naših toplic.

Dobrna. Za Dobrno in St. Jošt na Kozjaku se vrši ustanovni shod krajevnih organizacij Kmečke Zveze v nedeljo, dne 23. marca, ob treh popoldne, v dvorani hotela Union. Sodelujočniki, ki ste se vedno izkazali kot navdušeni in zavodni ter delavni člani Kmečke Zveze, pridite polnoštevilno in delajte na to, da bodo tudi prišli taki, ki se do sedaj niso bili v ti naši organizaciji. Govori na shodu g. dr. Ogrizek iz Celja.

Dobrna. V naše veliko razočaranje smo izvedli, da namerava država SHS naše toplice prodati. Mi domačini glasno ugovarjamo. Če gredo podjelja, kakor rudniki, tovarne itd. v roke države, kako pride do tega, da bi tako izvrsten zdravilni vrelec prodala? Naj raje skrbi za to, da bo prej ko prej električna železnica vozila iz Celja na Dobrno. Izgovor, da so bile Dobrnske toplice dosedaj pasivne, je pač ničven. Morda misli deželna vlada SHS tako gospodariti, kakor bivši deželni odbor štajerski, ki je po izjavi mnogih gostov naravnost delal na ruin tega bisera naše Jugoslavije. Svoj čas so naše toplice — nadkrillle Gasteln, Slatino, Karlove vane itd.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju je razpodelo po mestu in okolici po svojih članicah nabiralne pole z namenom, da se v nje vpišejo člani in članice, ki mislijo vstopiti v društvo. Ugodnosti, katere uživa vsak član, bo natančno razvidel iz nalsše za to tiskanih legitimacij, katere se mu do pošljejo na dom. Članice nabiralke se naproša, da pridobijo kolikor mogoče veliko udov in pole, od njih podpisane, čim prej vrnejo predsedniku, da se legitimacije izgotovijo. Vsaka poštna mladenka mladenič, žena ali mož mora biti tudi član »Slov. kat. i obratevalnega društva v Celju«.

Teharje. Naši mežje odborniki, ki se dišijo po nemškutarskem duhu so zopet nekaj »pogrunтали«. Prejšnji župan Karl Gorišek je odstopil, na njegovo mesto pa so postavili ti možakarji zloglasnega nemškutarja iz Šter Franzl na. Ljudje božji, ali se sedaj ne veste, da imamo Jugoslavijo. Se vam menda še vedno cedijo slane po tistih »lepib« ča s.h, ko je bil »frei Bier«. G. Franzl zapomajte si lepo slovensko pesem »In spet se oglasi jih sto — Franzl županoval nam ne bo.«

Brezje pri Mariboru. 25. sušca je po sv. opravi v šoli shed sl. Kmečke Zveze. Govori g. dr. Leskovar iz Maribora. Pridite!

Reka pri Hočah. 25. sušca popoldne ob 8. uri je v prostorih g. Lene shod sl. Kmečke Zveze. Govori g. dr. Leskovar iz Maribora.

Sv. Lovrenc na Dr. polju. Na praznik Oznanjenja M. D. dne 25. sušca t. l. po večernicah se vrši v šoli občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice ter Strojne zadruga z običajnim dnevnim redom. Govori bo nadrevizor Vlado Pušenjak. — Možje in žene, fantje in dekleta, pridite polnoštevilno!

Gotovlje. Tukaj smo dne 8. svečana pokopali najstarejšega moža v župniji Mihaela Vaš po do mrač »starega Mlinarja«. Bil je rojen 21. julija 1828 in je bil torej že v 91. letu starosti. Njegova 3 leta starejša soproga še živi. Poročena sta bila leta 1849. Dočkala sta torej svojo srebrno, zlato biserno in železno poroko; in leto mesca oktobra

bi bila dočkala še svojo jekleno poroko, a nemita smrt je še prerano pretrgala nit življenja dobrega starčku. Pri njem se je očito pokazala obljuba četrtle božje zapovedi. Ljubil in spoštoval je svoje stariše in Bog mu je dal dolgo življenje. Ni prostora spisovati vseh njegovih vrlin življenja; omeniti pa se vendar mora, da je bil zvesti sin katoliške cerkve. Molil je v takajšni farni cerkvi pet deset let nepretrgoma vsaki dan sv. rožni venec na glas pred sv. mašo. Bog mu daj večni mir!

Spitalič. Knez Windischgrätz v Konjicah je daroval za takajšnje tarne ubožce 600 K.

Loče pri Konjicah. Pri nas imamo dva trgovca, oba strastna pripadnika Nemške Avstrije. Ta dva trgovca še danes ne premislita, da živita le ed slovenskih kmetov in si polnita žepa le s slovenskim denarjem; ko bi jih naš kmet pustil, bi morala stradati in iti s trebuhom za kruhom. In v zahvalo, da jih mi slovenski kmetje preživljamo, nas hujskata zoper naše nove in mlado državo. Če n. pr. ni sladkorja, ali kvasa, ali moke, dobi mo takoj v odgovor: »Tu imate zdaj Jugoslavijo! Prej je bilo pa vsega dosti; v Nemški Avstriji je pa vsega dovolj!« In ko zdaj dalje časa ni bilo sladkorja, je rekla Fleckova žena proti kupcem: »Da bi ga le še celo leto ne bilo — saj imate Jugoslavijo!« itd. Govore Fleku in Krantsdorferju da smo veseli naše države — a če njima ni po volji, naj pa kar gresta saj ju nihče ne zadržuje. Prupovemo si pa take hujskarije in opozarjamo oblastva na ta dva človeka.

Sv. Jedert nad Laškim. Troje zlatoporočencev je imela naša župnija začetkom meseca februarja. Dan pred Svečnico je minilo 50 let poroke Matevža Jelenčka (Ircka) in njegove žene Marije roj. Kurnik. Matevž je cerkveni kijačar goriške podružnice od l. 1877 ter ud krajevnega šolskega sveta rečiškega. Edinega sina, gospodarja, mu je ubila vojska. — Dan po Svečnici sta imela zlato poroko Andrej Gezdinar (Dikc) in njegova soproga Marija r. Kajtna. — In isti dan sta postala zlato poročenceva Janez Prvinšek (Ločičnik) in njegova žena Marija r. Lavrič. — Vsi se zdaj prevahkarja, prva in zadnja v Retici, druga Zagrebenom.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. Na veselici v gostilni Rajmunda Gabren je nabrala žena orož. straž mojstra Genevfa Kovač za uboge vojake na koroški fronti 58 kron. V imenu vojakov: lepa hvala Rogatec. Pri nas se še vedno šepiri ekrajni sednik Pavliček, ki je znan po svojih nemčurških aferah izza predvojnih časov. Mož ima že štiri mesece »počitnice«, ker je na videz odstavljen in dan na razpolgo predsedstvu okrožnega sodišča v Celju, plače pa še vleče naprej in upa na kako lepo mesto, ker ima baje dobre zveze in protekcijo v Celju.

Slovenjgradec. 58 K se je nabralo za slupe slovenske vojske na gostiji Vertnik Bar. Hvala!

Kdo kaj ve? kje se nahaja pešec Vasle Frano. Stučil je pri 87. pp. 5. stot. 3. voj vojna pošta 314? Pogreška se od 14. junija 1918. Bojeval se je v Italiji pri Pivvi. Če kdo kaj zve, naj zve naj sporoči Iyaru Vasle v Podvincih št. 5, pošta Polzela pri Celju. Stroški se povrnejo. 11

V Trbovljah pri okr. costi mala h ša z nekaj zemlje na prodaj. Natančneje se poišve pri pos. Pavl. Kalan, omež. Siroj v Trbovljah II 28

Mladenka želi vstopiti v službo kot šivilja. H. Trauner, Sp. Polskava, Prager-ško 32

Kdo ve kaj o vojaku Juriju Weingart e. kr. epid. bolnica 19, vojna pošta 431 doma iz Selnice, župnija Št. Ilj v Slov. gor. Odgovore na naše uredništvo. 14

Kdo iz Rusije vrnivših se vojnih vjetnikov ve kaj po r čati o mežu Mihaela Pospeh, ki je bil red letom dni, od kar je dospelo njegovo pismo, v Malinovi, Harkov-Forodski vodoprovat naj blagovoli proti vnitvi stroškov naznaniti njegovim ženi Tereziji pospeh, posestnici v Petrovčah pri Celju 31

Uredništvo „Slov. Gospodarja“, „Straže“ in „Mali Novic“ je dobilo svoj lasten telefon, ki ima številko 220. Številko 113 ima edino trgovina in tiskarna sv. Cirila. Z uredništvom se lahko govori telefonično vsak delavnik od pol 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih se pa ne uraduje.

Invalidi. Vsled odredbe vojaške intendance za Slovenijo v Ljubljani z dne 5. 3. 1919, št. 333-19-I, morajo invalidi, ki radi popolne pohabljenosti ali boleznimi itd. na poziv ne morejo priti k nadpregledu, dokazati svoje nezmožnost za potovanje z uradnim spridevalom, torej z spridevalom od okrajnega ali vojaškega zdravnika. Druga potrdila se ne veljavna. V ugotovljenih slučajih nezmožnosti do potovanja je treba počakati, da dosežejo pohabljenost zmožnost do potovanja. Za ta čas se jim pa podeli pokojnina, ki so jo prejeli do sedaj, a vendar pa morajo pohabljeni v svrhu tega vpsolati svoje prošnje in plačilne naloge. — Vojno dopolnilno poveljstvo SHS v Mariboru.

Trgovski tečaj Slovenskega trgovskega in obrtnega društva v Mariboru za knjigovodstvo, računstvo ter korespondenco, v koji se sprejmejo letogovori, obrtniki ali njih nastavlenci, se prične s prihodnjim pondeljkom. Ker se morajo sedaj po predpisi vlade knjige le v slovenskem jeziku voditi, je ta tečaj posebej potreben. Tega tečaja se torej naj udeleži vsak obrtnik. Tozadevne objave se sprajmejo najkasneje do sobote pri trgovcu g. V. Weixlu na mariborskem Glavnem trgu ali pa pri gori imenovanem društvu.

Iz daljne Indije sta se zopet oglasila naša njeta rojaka F. Lupša in F. Ivančič. Pišeta, da že ne strpne čakata rešitve. Pošiljata vsem znancem pozdrave. Naslov: India, Ahmednagar 2185, Prisoners of War Comp. Pismo je datirano z dne 19. januarja 1919.

Nezigosane bankovce zamenja avstroogrška banka še do 24. sušca t. l. za bankovce, zigosane v Jugoslaviji. Vsak naj dobro denar pri prevzemu pogleda, če je zigosan ter če ni pečat ponarejen kar s tintnim svinčnikom, kakor smo ga že videli v prometu. Oblasti pa naj pravočasno poskrbe novi denar, da ne bomo v vedni nevarnosti, da se vti hotapi v Jugoslavijo taj denar in da se prepreči potvarjanje pečatev.

Pri Radgoni se Madžari v pondeljek zvečer okoli 9. ure zopet streljali na naše tamonjske postojanke.

Listnica uredništva.

I. B. Hjaševci: Nismo dobili — Sakušak: Če je bil vaš župan res dne 9. dec. 1917 pri sestanku Orničevih mamelekov potem res ne zasluži, da je predstojnik slovenske občine. Da bi pa občina plačevala nemčurjem potatno za take shode, to vendar ne gre. Le predlagajte glavarstvu. Pozdravi! — M. Z. Sr. Mikavič: Hranilnica mora sprejeti odpisane dolga. — P. Anton, Sv. Jernej: Le plačujte naprej premije. — Sr. Benedikt v Slov. gor.: Slika ni tako slaba, kakor je vi opisujete. Ne smemo biti preveč črnogledi. Pozdravi! — M. L. Lahomno pri Laškem: Sedaj je treba potrpeti. Ko sodo v Parizu podpisali mir, se bodo take zadeve nredili. — Invalid I. H. Zaborov: Kadar se agrarna reforma t. j. zakon o delitvi posestev tujcev in graščakov gotovo bomo poročali v listh. Sedaj še ta stvar ni urela. V drugi zadevi pa se obrnite na odvetnika dr. Jos. Leskovarja v Mariboru (Koroška ulica 1). — Sv. Lovrenc na Pohorju: Poštine in šolske zveze s Ukrajino so sedaj zelo slabe. Ne svetujemo. — Dodelane služkinje v Mariboru: Le potrpite, ko bo Jugoslavija popolnoma na novo urejena, bodo se tudi vam razmere sboljšale.

24. marca v koncertni dvorani Pivovarne
Götz prvi

simfonični KONCERT

popolne vojaške godbe za Sp. Štajer pod vodstvom kapelnika
Ferdo Herzog-a.

VSPORED:

1. Ant. Dvořák: „Carneval“, op. 94
Ouvertura.	c) Angelus
d) Fête Bohême
2. Jul. Massenet: „Scenes Petteoresques“,
Suita.
a) Marche
b) Air de Ballet	3. Jan. Pešta: „Jugoslavija“, koncertna
ouvertura poklonjena gospodu generalu Maistru.
4. Bedřih Smetana: „Vltava“, II. simfonična
slika iz cikla „Moja domovina“.	5. Čajkovskij: „Peter I. Ilič, 1812“. Svečana
ouvertura.

CDMOR.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina: sedeži v koncertni dvorani I, II, III, IV in V vrsta sedež po 15 K; VI, VII in VIII vrsta 12 K; IX, X, XI, XII in XIII vrsta 1 K; od XIV. vrste naprej sedeži po 8 K. Sedež na galeriji 5 K; stojašča 2 K. Garderoba: 50 vin. Čisti dobiček je namenjen za dobrodelne namene.

Eventuelne pritožbe na lieu maistr nadporočniku Gustin, marib. pp.